

Gäller för: Verksamhet Hybrid och intervention
Innehållsansvar: Per Carlson, (perca4), Överläkare
Godkänd av: Sophie Lindgren, (sopli2), Verksamhetschef

Giltig från: 2024-09-23

Giltig till: 2026-09-23

TIPS (Transjugulär Intrahepatisk Portosystemisk Shunt)

Syfte

Sjukdomstillstånd som orsakar portal hypertension. Det portala trycket sänks genom att man anlägger en shunt från en leverven till en portagen. Målet med behandlingen leder till att en del av portaflödet går förbi leveren vilket gör att portaventrycket minskar.

Arbetsbeskrivning

Denna rutin gäller för Intervention 1

Allmänt

Patienten placeras med HFS (head first supine). Ultraljudsledd punktion. Undersökningen utförs sterilt.

Förberedelser

På avdelning

Preoperativ helkroppsdessinfektion, hänvisning till vårdhygien
PVK (perifer ven kateter) med pågående dropp (ordineras på avdelningen)

Blödningsstatus & Elstatus (B-HB, S-krea, B-TPK, P-APTT, P-PK, S-K)

Blodgruppering och Bastest

Om patienten står på blodförtunnande läkemedel kontakta ansvarig läkare för eventuell utsättning.

Patienten skall ha renbäddad säng och vara operationsklädd

Fastande minst 6 timmar för undersökningen i narkos, hänvisning till:
Gemensamma fasterutiner för vuxna (pat skall narkos bedömas på avd).
Antibiotikaproylax (avdelningsläkare ordinerar och avdelning ger innan undersökningen)

KAD

Vid tablettbehandlad diabetes hänvisning till rutin: LM Jodkontrastmedel och tablettbehandlad Diabetes.

Vid kontrastmedelsallergi hänvisning till rutin: KM Förebygga överkänslighetsreaktioner av kontrastmedel och premedicinering.

På Intervention

Håravkortning

Lokal tvätt med Hibiscrub/DesCutan, hänvisning till Lokal tvätt med Hibiscrub/DesCutan, vårdhygien.

Patienten steriltvättas och draperas

Strålskydd och identitetskontroll

Strålskydd för personal och patienten skall följas enligt rutinen:

Strålskyddsåtgärder, Intervention 1.

Identitetskontroll av patienten skall göras enligt rutin: Identitetskontroll

Metod

Ultraljudsledd punktion av v.jugularis (sin) efter lokalbedövning i huden.
Via en kateter i v.jugularis förs en böjd specialkanyl in och en punktion sker från v.hepatica till v.porta. Sträckan ballongvidgas var efter ett stentgraft anläggs. Kontroll angiografi med kontrastmedel för att säkerhetsställa shuntens läge samt tryckmätning. Accessen på halsen avlägsnas med efterföljande handkompression.

Eftervård

På Intervention

Kontrollera insticksstället innan patienten åker ifrån Intervention.

På avdelning

Se patientens kärlprotokoll alternativt röntgenutlåtande vad gällande ordinationer.

Ansvar

Ansvar för spridning och införande av rutinen har sektionschef/vårdenhetschef. Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Uppföljning och revision av detta dokument ansvaras av rutinansvarig. Orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Kunskapsöversikt

Falkenberg M, Delle M. Kapitlet. Anläggande av TIPS. I: Henrikson O, Delle M, redaktör. Endovaskulär intervention: en praktisk vägledning. Lund: Studentlitteratur; 2014. p. 436-444.

Relaterad information

Metodkort för TIPS

Kärlprotokoll skall fyllas i och en kopia skall följa med patienten tillbaka till avdelningen.

Granskare/arbetsgrupp

Gun Cadeborn, leg röntgensjuksköterska, Intervention 1 Sahlgrenska

Anna Lundmark, leg röntgensjuksköterska, Intervention 1 Sahlgrenska

Per Carlson, Vårdenhetsöverläkare Buk- och kärlintervention
Sahlgrenska

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Hybrid och intervention

Innehållsansvar: Per Carlson, (perca4), Överläkare

Godkänd av: Sophie Lindgren, (sopli2), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-1821

Version: 6.0

Giltig från: 2024-09-23

Giltig till: 2026-09-23